

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Jámbor László ügyvéd által képviselt szám székhelyű felperesnek a dr. Zvara István ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságon 12.G.40.175/2007. szám alatt indult, és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.020/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 362.900 (Háromszázhatvankettőezer-kilencszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes az alperessel 2005. október 7-én kötött vállalkozási szerződéssel elvállalta a ... gépházában a terelőfalak kivitelezési munkáinak elvégzését 2005. december 7-i befejezési határidővel bruttó 17.279.017 forint vállalkozói díjért. A felperes a munkát 2005. december 22-én fejezte be. Az alperes a felperes 6.047.659 forint összegű végszámláját nem egyenlítette ki.

A felperes módosított keresetében 6.047.659 forint vállalkozói díj és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az alperes összesen 13.581.716 forint beszámítási kifogást terjesztett elő a felperes keresetével szemben. 4.500.000 forintot arra hivatkozva követelt, hogy ezt az összeget kellett a ... részére kötbérként kifizetnie a felperes késedelme miatt. 1.790.300 forint + ÁFA összeget betonszivattyú, 72.000 forint + ÁFA-t betonvibrátor díjaként, 1.984.452 forint + ÁFA-t zsaluanyag többletbérleti díjaként,

1.221.337 forint + ÁFA-t többlet zsaluanyag bérleti díjaként, 290.625 forint + ÁFA-t hiányzó zsaluanyag, 306.658 forintot selejtes és javításra szoruló zsaluanyag miatt fizetett összegként, továbbá 2.000.000 forintot nem vagyoni kárként kívánt érvényesíteni a felperessel szemben.

A bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság - részben megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét - a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 15 napos késedelméből 12 nap az, ami a felperes érdekkörében merült fel, és 3 nap az, ami nem róható a felperes terhére. A másodfokú bíróság nem fogadta el kimentési okként a felperes javára, hogy az alperes három nap késedelemmel szolgáltatta a betonszivattyút, mivel nem találta bizonyítottnak a betonszivattyú késedelmes biztosítása és a véghatáridő felperes általi be nem tartása miatti ok-okozati összefüggést. Az áramkimaradásokat sem értékelte a felperes javára. Ebben a körben arra hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította, hogy ténylegesen mi volt az egyes áramkimaradások oka, és azt sem, hogy ezzel összefüggésben a befejezési határidőhöz képest mennyi az a tényleges késedelem, ami rajta kívülálló ok miatt a javára vehető figyelembe. A jogerős ítélet értelmében a felperes nem bizonyította azt sem, hogy a IV. medence kiürítésével kapcsolatban a késedelem rajta kívülálló okból következett be. A másodfokú bíróság a medence tisztításával összefüggésben sem látott alapot arra, hogy az a felperes késedelmes teljesítése alól kimentésül szolgáljon.

A másodfokú bíróság a felperes terhére eső 12 nap késedelem alapján azt állapította meg, hogy az alperes az általa kifizetett 4.500.000 forint összegű késedelmi kötbérből 3.600.000 forintot érvényesíthet kártérítés címén a felperessel szemben. A jogerős ítélet értelmében zsaluanyag bérleti díja címén 12 napra számolva bruttó 1.860.420 forintot jogosult az alperes a felperessel szemben beszámítani, míg többlet zsaluanyag címén bruttó 1.526.601 forintot számolhat el. A felperes elismerése folytán a másodfokú bíróság jogszerűnek ítélte az alperes 72.000 forint + ÁFA összegű betonvibrátor bérleti díja iránti követelését is, így az alperes beszámítási igényét összesen 7.077.091 forint összegben fogadta el. A bíróság egyebekben az alperes beszámítási kifogását alaptalannak találta, miután azonban a jogszerűnek elfogadott beszámítási igény is meghaladta a felperes keresetében érvényesített összeget, a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az alperes módosított keresete szerinti marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, a Ptk. 393. § (1) bekezdését és a Pp. 177. §-át.

Érvelése értelmében az alperes elismerte a betonpumpa késedelmes rendelkezésre bocsátását, és az építési napló bejegyzéseit az alperes képviselője kézjeggyével ellátta, ellenbizonyítást azonban nem ajánlott fel, ezért szerinte jogszabályt sértve jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a betonpumpa rendelkezésére bocsátása tekintetében nem értékelhető a három napos késedelem a javára. Előadta, hogy a teljesítése során áramkimaradások voltak, amelyeket kizárólag a ... orvosolhatott. Az építési naplóba tett bejegyzéseire hivatkozva kifogásolta, hogy az ezzel összefüggő késedelmet a bíróság nem értékelte az alperes terhére.

A IV. medence késve ürítésével kapcsolatban előadta, hogy a késedelemre tekintettel a létszámot megnövelte, és a medencében a munkát párhuzamosan végezte. Erre tekintettel sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a naplóbejegyzését akként értékelte, hogy ezen medence átadását nem kérte, illetve, hogy abban a munkát nem kívánta végezni. Szerinte érthetetlen, hogy a II. számú medencében az átadásra jelzett esetleges időpontban történő munkavégzés a párhuzamos munkavégzés fényében miért zárná ki, hogy a IV. medencében is munkát tudott volna végezni.

A medencék tisztításával kapcsolatban arra hivatkozott, hogy ebben a körben a szakértő jogkérdésben foglalt állást. Előadta, hogy csak a terelőfalak tisztítására tett ajánlatot, és sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a szakértő állásfoglalását elfogadva a medence tisztítását nem értékelte pótmunkaként.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A nem vitás tényállás szerint a felperes 15 nap késedelemmel teljesítette a vállalását, amelyre figyelemmel az alperes az ebből eredő kárának megtérítését kérte beszámítási kifogást előterjesztve a felperes keresetével szemben. A másodfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően helytállóan vizsgálta az alperes által beszámítani kívánt kártérítési igények jogszerűségét, illetve azt, hogy a felperes mennyiben tudta magát kimenteni a kártérítési felelősség alól.

A másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában kiemelte, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően a rendelkezésre álló

bizonyítékokat újraértékelte és a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtakat is szem előtt tartva állapította meg a tényállást.

A bírói gyakorlat értelmében a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése alapján az említett hibáktól mentesen, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a 15 napos késedelméből 3 nap tekintetében tudta bizonyítani, hogy nem róható a terhére, míg 12 nap vonatkozásában a felelősség alól nem tudta magát kimenteni.

A másodfokú bíróság helytállónan fejtette ki, hogy önmagában az, hogy az alperes elismerte a betonszivattyú késedelmes szolgáltatását, még nem jelenti automatikusan három nap késedelem felperes javára történő értékelését. A bizonyítékok mérlegelése eredményeként a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította a betonszivattyú késedelmes szolgáltatása és a teljesítési határidő be nem tartása miatti ok-okozati összefüggést.

Az áramkimaradások körében megalapozottan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a ... nyilatkozata szerint a kivitelezési munkával érintett területen sem áramlevezés, sem áramkimaradás nem volt. A felperessel kötött vállalkozási szerződésben az alperes az áramszolgáltatás biztosítására nem vállalt kötelezettséget. Helytállón állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az egyes áramkimaradásoknak ténylegesen mi volt az oka, illetve, hogy ezzel összefüggésben a befejezési határidőhöz képest mennyi az a tényleges késedelem, ami rajta kívül álló ok miatt a javára értékelhető, ezért jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre is, hogy az áramkimaradásokkal kapcsolatban kimentést a felperes javára nem lehet figyelembe venni.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes sem naplóbejegyzéssel, sem szóban nem kérte a IV. medence átadását, és nem jelezte azt sem, hogy a két medencében párhuzamosan kíván dolgozni, mivel ebben az időpontban a II. medencével még nem készült el. Helytállón rögzítette a másodfokú bíróság, hogy a

felperes az építési naplóba 2005. december 4-én csupán azt jegyezte be, hogy "a IV. számú medence leürítése nem történt meg, ütemterv hátráltatás áll fenn". Az eredeti ütemterv szerint ezt a medencét már 2005. november 20-án át kellett volna vennie a felperesnek, ugyanakkor csak 2005. november 24-én fejezte be a III. medencét. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehet megállapítani, hogy a felperes a IV. medence átadását korábban kérte volna, illetve, hogy két medencében párhuzamosan kívánt volna dolgozni, ezért jogszabálysértés nélkül jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a IV. medence kiürítésével kapcsolatban sem volt olyan akadályozó tényező, amely a kimentés körében felperes javára volna értékelhető.

Alaptalanul hivatkozott a felperes jogszabálysértésre a medence tisztításával kapcsolatban megállapított tényállás tekintetében is.

Az a kérdés, hogy a teljesítésre meghatározott időtartamba "belefért"-e a teljes medencének a mosása szakkérdés és nem jogkérdés. Ezen okból tehát a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy ezen munkák elvégzése nem alkalmas a felperes teljesítési késedelmének kimentésére.

A felülvizsgálati eljárás eredményeként az volt megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy az alperes jogszerűen érvényesített 7.077.091 forint összegben kártérítési igényt a felperes vállalkozói díjigényével szemben, így a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül ítélte alaptalannak a felperes keresetét. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2011. április 14.

*Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó
bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró*